

Крошко А.О.,
студентка групи ПУАМ-8
Войціцька К.М.,
доктор філософії,
доцент кафедри національної безпеки,
публічного управління та адміністрування
Державний університет «Житомирська політехніка», м. Житомир

ІНОЗЕМНА МОВА У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Вивчення іноземних мов є важливим етапом професійного та особистісного зростання кожного фахівця не залежно від сектору роботи. Для публічних службовців володіння англійською мовою відкриває нові можливості для самовдосконалення та розширює коло перспектив у сфері їх діяльності, а також сприяє покращенню роботи з іноземними громадянами, партнерами та установами.

Згідно із даними 2018 року Національного агентства України з питань державної служби, англійською мовою серед державних службовців володіють не більше, ніж 30% спеціалістів [2]. А вже у 2023 році представники Національного агентства з питань державної служби наголосили, що до кінця року не менше 40% посадовців мали оволодіти англійською мовою на рівні не нижче B1 за шкалою CERF [3].

Відповідно до Закону України про застосування англійської мови в Україні, метою якого є сприяння забезпеченню застосування англійської мови як однієї з мов міжнародного спілкування на всій території України у публічних сферах суспільного життя, «вимога щодо обов'язковості володіння англійською мовою встановлюється до осіб, які претендують на зайняття посад:

1. державної служби категорії «А»;
2. державної служби категорій «Б» і «В», перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України;
3. голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, а також така вимога може встановлюватися суб'єктом призначення до осіб, які претендують на зайняття посад в

органах місцевого самоврядування (крім виборних посад), основні посадові обов'язки яких передбачають виконання функцій з міжнародного співробітництва» [1].

Згідно із вищезазначеним Законом, державні службовці категорій «А», «Б» та «В» повинні володіти англійською мовою на рівні B1 мінімум. Підтвердивши рівень B2, такі працівники отримуватимуть надбавку у розмірі 10% від посадового окладу в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України [1].

Вимога щодо обов'язковості володіння англійською мовою не застосовується в період проведення мобілізації або дії воєнного стану та набуде чинності через 2 роки для осіб, які претендують на зайняття посад державної служби категорії «А» та голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, а також через 4 роки – для осіб, які претендують на зайняття посад державної служби категорій «Б» і «В» [1].

Держава підтримує та заохочує вивчення англійської мови серед спеціалістів у сфері державного та публічного управління. Зокрема Національне агентство України з питань державної служби надає можливість проходити безкоштовні програми, такі як «Англійська мова для публічних службовців» [4], проєкт Eng4PublicService у співпраці із міжнародною освітньою організацією EF Language Learning Solutions [5]. Станом на 2023 рік, в рамках проєкту Eng4PublicService, уже 17 050 тисяч публічних службовців з 825 органів державної влади та органів місцевого самоврядування скористалися можливістю безкоштовно вивчати англійську мову на освітній платформі EF. Також у період з 2011 по 2015 роки державні службовці могли вивчати англійську мову в рамках курсу «English for Civil Servants» від British Council [6], спеціально розробленого, щоб покрити усі сфери, необхідні для розвитку мовних компетенцій у професійних сферах.

Для удосконалення системи мовної підготовки серед публічних службовців варто збільшити кількість вузькопрофільних курсів з іноземної мови, що орієнтуватимуться на конкретні галузі у сфері публічного управління, залучати професіоналів із закордонних установ для проведення англійських тренінгів та семінарів. Для покращення вже існуючих та створення нових ефективних можливостей варто дослідити політику інших держав щодо володіння

англійською мовою представниками структур публічного сектору. Досвід скандинавських країн показує, що вивчення публічними службовцями англійської мови на базах місцевих закладів вищої освіти в рамках спеціалізованих курсів позитивно впливає на загальні компетенції фахівців. У Великій Британії, зокрема, користуються популярністю програми з вивчення англійської мови як другої для іноземних працівників державних структур. Уряди вищезазначених країн систематично інвестують в розвиток мовної освіти та підтримують такі ініціативи на усіх рівнях.

Вивчення іноземних мов публічними службовцями залишається актуальним завданням, адже володіння англійською мовою відкриває перед фахівцями нові можливості для кар'єрного зростання, сприяє ефективній комунікації на міжнародній арені та підвищує престиж публічної служби. Завдяки зусиллям держави та міжнародних партнерів, українські публічні службовці отримують все більше можливостей для вивчення англійської мови. Однак, для досягнення поставлених цілей необхідно продовжувати роботу в цьому напрямку, зокрема, удосконалювати систему мовної підготовки, створювати мотиваційне середовище та забезпечувати доступність якісних мовних курсів, спеціалізованих на сфері публічного управління.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про застосування англійської мови в Україні» №3760-IX (2024, 4 червня). Відомості Верховної Ради України, (38), 243.
2. УНН. (2018, 25 червня). *Не більше 30% державних службовців володіють англійською – Нацдержслужба*. URL: <https://unn.ua/news/ne-bilshe-30-derzhavnikh-sluzhbovtiv-volodiyut-angliyskoyu-natsderzhsluzhba>
3. НАДС. (2023, 20 березня). *Над чим працюватиме НАДС в рамках виконання Плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік*. URL: <https://nads.gov.ua/news/nad-chym-pratsiuvatyme-nads-v-ramkakh-vykonannia-planu-priorytetnykh-dii-uriadu-na-2023-rik>
4. Портал управління знаннями НАДС. *Англійська мова для публічних службовців*. URL: <https://pdp.nacs.gov.ua/courses/vyvchennia-anhliiskoi-movy-dostupnym-dlia-vsikh-publichnykh-sluzhbovtiv-ukrainy>
5. Портал управління знаннями НАДС. (2023, 15 лютого) *Розпочато*

реєстрацію на вивчення англійської мови в рамках всеукраїнського проекту *Eng4PublicService*. URL: <https://pdp.nacs.gov.ua/news/rozpochato-reiestratsiiu-na-prohramu-bezkoshtovnoho-vyvchennia-anhliiskoi-movy-v-ramkakh-vseukrainskoho-proiektu-eng4publicservice>

6. British council. *English for Civil Servants*. URL: <https://www.britishcouncil.org.ua/en/teach/projects/english-civil-servants>